

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

06. juuli 2009 nr 214

Programmi „Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogramm” kinnitamine

„Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse” § 2 lg 3 ja § 4 lg 1 ja „Vabariigi Valitsuse seaduse” § 49 lg p 3 alusel ning kooskõlas “Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse” § 12 lõikega 3 ja § 20 lõikega 1 ning mis on ette nähtud Vabariigi Valitsuse 6. septembri 2007. a korraldusega nr 403 kinnitatud meetmena „Majanduskeskkonna arendamise rakendamiskava” prioriteetse suuna „Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime” raames elluviidavate eesmärkide saavutamiseks:

- 1) kinnitan „Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogrammi”(lisatud);
- 2) tunnistan kehtetuks Majandus- ja kommunikatsiooniministri 2. aprilli 2009. a käskkirja nr 101 „Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogrammi”.

Juhan Parts

Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogramm

1. Programmi nimetus

Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogramm (edaspidi programm)

2. Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus

„Riiklike struktuurvahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva „Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna „Ettevõtete uuendus- ja kasvuvõime” meede „Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendav tugiprogramm”.

3. Eesmärgid ja mõju

3.1. Üldeesmärk

Programmi üldeesmärk on ettevõtjate uuendus- ja kasvuvõime suurendamine.

3.2. Alaeesmärgid

Programmi alaeesmärgiks on laenukapitali kättesaadavuse parandamise abil toetada eksportivaid ettevõtjaid arenguks vajalike tegevuste finantseerimisel ja investeringute tegemisel.

3.3. Mõju

Programmi raames toetatavad tegevused koosmõjus teiste ettevõtja uuendus- ja kasvuvõime suurendamisele suunatud toetatavate tegevustega aitavad kaasa Eesti ettevõtjate konkurentsivõime kasvule, suurendades nende loodavat lisandväärtust ja käibe kasvu, sh ekspordikäibe kasvu. Tulenevalt alates 2008. aasta sügisest aset leidnud majanduskonjunkturi muutustest on ettevõtjate arengutakistused märkimisväärselt süvenenud. Programmi tegevused aitavad toimivaid ärimudeleid omavatel, tegutsevatel eksportööridel läbi laenukapitali kaasamise takistuste vähendamise konjunkturiuudatustele vaatamata jätkuvalt areneda.

Nimetatud mõjueesmärkide saavutamisele aitavad lisaks programmi tegevustele kaasa tööstusettevõtjate tehnoloogiainvesteringute toetamine tagastamatu abi vormis, ettevõtjate juhtide ja töötajate teadmiste ja oskuste arendamine, ettevõtjate ekspordile

suunatud turundustegevuse ja erinevate ühistegevuste soodustamine, arendustöötajate ettevõtjatesse värbamise toetamine jt tegevused.

Programmi raames rakendatavate tegevuste otsese mõju ulatuseks on arvestuslikult ligi 3 miljardit krooni. Riigipoolne otsene rahaline panus ulatub seejuures 1,2 mld kroonini, mis finantseeritakse täiemahuliselt Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest. Programmi tegevustest kasusaavates ettevõtjates töötab kokku üle 22 000 inimese, kelle pealt maksavad ettevõtjad 2009. aastal ca 1,6 mld krooni sotsiaal- ja tulumaksu.

Arvestades, et töötlevas tööstuses on laenukäibe ning müügitulu suhe ligi 5% ja lisandväärtuse osa müügitulust veerand, vastab ühele laenukroonile enam kui 5 krooni lisandväärtust. Antud suhtarv ei näita otseselt põhjuslikku seost laenu ja lisandväärtuse vahel, kuid see on indikatsiooniks võimaliku mõju kohta. Kuna tegemist on keskmise näitajaga, mis hõlmab ka laenu mittekasutavaid ettevõtjaid, siis tegelik laenu kasutamise mõju on tagasihoidlikum. Väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest on pangalaenu kasutanud ligi 30%, tööstussektoris ja suuremates ettevõtjates on osatähtsus suurem. Ka konservatiivsemaid eeldusi kasutades võib siiski öelda, et laen töötab võimendusena täiendava väärtuse loomisel ning mõju majandusele on suurem kui otsene toetusmeetme maht.

Kui eeldada, et toetusmeetme maht on 1,15% SKPst ja positiivne mõju makromajandusele on sellest kaks korda suurem, ulatub toetusmeetme positiivne mõju lähiaastatel 2,3%ni SKPst. Arvestades, et maksukoormus on u. 30% SKPst, laekub riigile makse kokku 0,7% SKPst (riigipoolne panus ulatub 0,5%ni SKPst).

4. Toetatavad tegevused

4.1. Programmi raames toetatakse elluviija poolt teostatavaid järgmisi tegevusi:

- 4.1.1. ettevõtjatele pikaajalise laenuressursi pakkumine koostöös pankadega;
- 4.1.2. edupõhiste allutatud laenude eraldamine ettevõtjatele;
- 4.1.3. täiendava krediidiliini loomine pankadele.

4.2. Tooted ja nende tingimused kehtestatakse täpsemalt KredEx juhatuse poolt kinnitatavates tootekirjeldustes ning sisemistes kordades võttes arvesse käesolevas programmis sätestatut.

4.3. Punktis 4.1. nimetatud tegevuste rakendamisel lähtutakse konkurentsiseaduse 6. peatükis sätestatust.

5. Programmi lühikirjeldus

Panganduse probleemide esmaseks allikaks on rahastajate usaldamatus, millest tulenevalt ei ole võimalik ressursse hankida ega neid siis ka mõistlikel tingimustel edasi laenata. Siit tuleneb omakorda mõju ettevõtjatele, kel on raskem kapitalile ligi pääseda. Riik saab tuge pakkuda finantseerijale piisava kindluse andmisega, toetada ettevõtlust vajaliku ressursi hankimise ning pankade kaudu ettevõtlusesse suunamisega.

Leevendamiseks pikaajalise rahapakkumise puudumisest tulenevat negatiivset mõju suuremahuliste investeerimisprojektide elluviimisel või ajutistest täiendavate käibevahendite mahu vajadusest (tarnetähtaegade lühendamine, faktooring- ja krediidilimiitide kahanemine

jms) tulenevat nõudlust luuakse võimalus eraldada pankadele pikaajalist ressursi konkreetsete üksikute projektide finantseerimiseks.

Täiendavat (pangalaenu) allutatud laenu antakse ettevõtjatele, kelle omafinantseeringu määr jääb panga silmis liiga madalaks. Vajalik on kuni 16 mln kroonise allutatud laenu võimaldamine eksportivatele ettevõtjatele, kellel on laiem sotsiaalne ja majanduslik mõju. Võrreldes senise allutatud laenuga (omakapitalilaen) on väljaandmise tingimused soodsamad (väiksem DueDiligence'i maht, intress sõltuvuses edukusest, pikem maksepuhkus, soodsam ja ajatatud intress). Samas ei saa laen moodustada suuremat summat kui ettevõtja omakapital.

Lisaks otse ettevõtjatele finantseerimisvõimaluste pakkumisele, soovitakse ettevõtjaid aidata täiendavate vahendite saamisel pangalt. Selleks luuakse pankade krediidiini meede. Koos riigipoolse finantseerimisega hangitakse finantsturgudelt ressurs, mida saab pankadele soodsa intressiga konkreetsete lepingute alusel edasi laenata, st pank teeb ettevõtjaga lepingu, mille alusel saab enda käsutusse vastava täiendava ressursi ja laenab selle edasi. Võimalik on võtta riigi poolt vaid pangariski (ressurss odavam, pangad võtavad riskide katteks vastava marginaali) või pakkuda ka kaitset ettevõtjate riski vastu (ressurss kallim, seatakse piirangud pankade riskimarginaalide osas).

Meetmete krediidiini pankadele ja ettevõtete rahastamine koostöös pankadega puhul jaguneb krediidirisk järgmiselt: ettevõtja krediidirisk on pangal ja panga krediidirisk KredExil. Allutatud laenu korral pank ei osale ja seega krediidirisk jääb KredExi kanda, ettevõtjalt võib nõuda tagatist.

6. Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuundade ja meetmetega ning valdkondlike arengukavadega

6.1. Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuunaga

Programmis reguleeritud tegevuste elluviimine täidab Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna "Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime" meetme "Ettevõtete investeeringute toetamine ja kapitalile ligipääsu parandamine" eesmärgi. Eksportivate ettevõtjate investeeringute tegemist ja finantskapitalile ligipääsu suurendatakse läbi ettevõtjate laenuvõimaluste parandamise.

6.2. Seos valdkondlike arengukavadega

Valdkondliku strateegia "Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013" tegevusvaldkondadest täidavad programmi tegevused otseselt ettevõtjate investeeringute toetamise eesmärgi. Tegevused teostatakse strateegia "Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013 rakendusplaani 2007-2010" investeeringute toetamise valdkonna meetme 2.1. "Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ligipääsu parandamine kapitalile" raames.

6.3. Samas prioriteetses suunas olevad teised rakendusskeemid ja antud programmi seos nendega

Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime prioriteetse suuna üldeesmärgi toetavad lisaks programmis reguleeritud tegevustele teised investeeringute toetamisele ja kapitalile ligipääsu parandamisele suunatud meetmete tegevused. Alates 2008 aastast toetatakse ettevõtjaid uute tehnoloogiate kasutuselevõtuks, millega saavutatakse

tegevusprotsesside tõhustamine ja loodava lisandväärtuse suurendamine ettevõtetes. Samast aastast alates antakse ettevõtjatele toetust ka laenu-, pangagarantii- ja liisingikäenduste ning kapitalilaenude finantseerimisel.

Eesti ettevõtjate uuendus- ja kasvuvõime tagamine eeldab terviklikku komplekti hästi sihitud toetusmeetmeid. Lisaks investeeringute toetamisele ja kapitalile ligipääsu parandamisele suunatud meetmete tegevustele toetavad antud eesmärki mitmed ettevõtjate tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse, ekspordialase võimekuse, koostöövõimekuse (nii ettevõtjate kui ka TA asutustega) tõstmisele suunatud meetmed.

7. Abikõlblikud kulud

Programmi raames on abikõlblikud ainult:

programmi elluviija poolt ettevõtjate edupõhiste allutatud laenude andmise kulud; programmi elluviija poolt ettevõtjatele koostöös pankadega pikaajalise laenuressursi pakkumisega seotud kulud ning pankadele täiendava krediidiini loomise kaudu ettevõtjatele laenuressursi pakkumise kulud.

8. Ettevõtjale programmi raames abi andmise alused

8.1. Vähesse tähtsusega abi

8.1.1. Kui toetus on vähesse tähtsusega abi Komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähesse tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5-10), mõistes, järgitakse nimetatud määruses sätestatud abi andmise tingimusi.

8.1.2. Kui toetus on vähesse tähtsusega abi, ei tohi taotlejale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähesse tähtsusega abi ületada koos programmi raames taotletava toetusega 3 129 320 krooni (200 000 eurot), maanteetranspordi valdkonnas tegutseva ettevõtja puhul 1 564 660 krooni (100 000 eurot)

8.1.3. Vähesse tähtsusega abi raames ei tohi toetust anda raskustes olevale ettevõtjale vähesse tähtsusega abi määruse mõistes.

8.2. Ühisturuga kokkusobiv piiratud summas antav abi

8.2.1. Kui toetus on ühisturuga kokkusobiv piiratud summas antav abi Euroopa Komisjon 17.12.2008 teatise "Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks" (ELT C 16, 22.01.2009, lk 1-9) mõistes, järgitakse nimetatud teatises sätestatud abi andmise tingimusi.

8.2.2. Tulenevalt Euroopa Komisjon 17.12.2008 teatisest "Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks" (ELT C 16, 22.01.2009, lk 1-9) punktist 4.2.2 ei tohi ettevõtjale ühisturuga kokkusobiv piiratud summas

antava abi ja ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi piirmäär ajavahemikul 01.01.2008 -31.12.2010 ületada kokku 500 000 eurot.

- 8.2.3. Ühisturuga kokkusobiv piiratud summas antav abi raames tohib toetust anda ainult ettevõtjale, kes ei olnud 1. juuli 2008. aasta seisuga raskustes Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (ELT L 214, 6.08.2008, lk 3–47), mõistes.
- 8.2.4. Ühisturuga kokkusobiva piiratud summas antava abi andmise tingimusi rakendatakse alates Euroopa Komisjonilt sellekohase riigiabiloole saamist.

8.3. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi

- 8.3.1. Kui toetus on investeeringuteks ettenähtud regionaalabi Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 6.08.2008, lk 3-47) mõistes, kohaldatakse nimetatud määruses ja "Konkurentsiseaduse" §-s 34 sätestatud.
- 8.3.2. Kui toetus on investeeringuteks ettenähtud regionaalabi, ei tohi teatamiskohustusest vabastatud abi samade, osaliselt või täielikult kattuvate abikõlblike kulude osas kumuleerida muu üldise grupierandi määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abiga, komisjoni määruses (EÜ) nr 1998/2006 sätestatud tingimustele vastava vähese tähtsusega abiga ega muu ühendusepoolse rahastamisega, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületatakse kõnealuse abi suhtes Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 alusel kohaldatavat abi maksimaalset osatähtsust või abisummat.
- 8.3.3. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi raames ei tohi toetust anda raskustes olevale ettevõtjale üldise grupierandi määruse mõistes.
- 8.3.4. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi raames peab ettevõtja olema esitanud toetuse taotluse enne projekti või tegevuse teostamiseks töö alustamist.
- 8.3.5. Juhul kui toetuse taotlejaks on suurettevõtja, peab investeeringuteks ettenähtud regionaalabi raames projekti dokumentatsioon kinnitama ühe või mitme järgmise kriteeriumi täitmist:
- 1) projekti maht suureneb oluliselt abi tulemusel;
  - 2) projekti ulatus suureneb oluliselt abi tulemusel;
  - 3) projektiga seoses abisaaja poolt kulutatud kogusumma suureneb oluliselt abi tulemusel, või
  - 4) projekti lõpuleviimine kiireneb oluliselt.
- 8.3.6. Kui toetus on ettevõtjale investeeringuteks ettenähtud regionaalabi, peavad abikõlblike kuludena käsitlemiseks ettevõtja investeeringud vastama järgmistele tingimustele:

- 8.3.6.1. investering peab olema tehtud materiaalsesse või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte laiendamisega, ettevõtte toodangu mitmekesistamisega uute toodetega või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega. Materiaalne vara on vara, mis seondub maa, ehitiste, tootmisrajatiste, masinate ja seadmetega. Immateriaalne vara on vara, mis saadakse tehnosiirde käigus patendiõiguste, litsentside, oskusteabe või patentimata tehniliste teadmiste omandamise teel;
- 8.3.6.2. kui tegemist on investeeringuga immateriaalsesse varasse, peab vara olema soetatud kolmandatelt isikutelt turutingimustel ning tingimusel, et see liidetakse laenuaotleja põhivarale ning see on kasutatav vaid abisaava ettevõtja poolt ja seda käsitletakse amortiseeruva varana;
- 8.3.6.3. investering teise ettevõttega otseselt seotud põhivara soetamiseks, kui ettevõtte lõpetas tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, ning kui varad ostab sõltumatu investor. Kui väikeettevõtte äritegevuse võtavad üle algsete omanike perekonnaliikmed või ettevõtte endised töötajad, siis ei ole vaja täita tingimusi, et varad peab ostma sõltumatu investor;
- 8.3.6.4. laenuaotleja on kohustatud tagama investeeringuobjekti säilitamise viie aasta jooksul viimase investeeringu osas tegemisest, VKE puhul kolme aasta jooksul;
- 8.3.7. Kui toetus on ettevõtjale investeeringuteks ettenähtud regionaalabi, ei tohi regionaalabi osakaal abikõlblikest kuludest ületada:
- 8.3.7.1. suurettevõtjale Põhja-Eesti piirkonnas (Harjumaa koos Tallinnaga) 40%;
- 8.3.7.2. suurettevõtjale väljaspool Põhja-Eesti piirkonda 50%;
- 8.3.7.3. keskmise suurusega ettevõtjale Põhja-Eesti piirkonnas (Harjumaa koos Tallinnaga) 50%;
- 8.3.7.4. keskmise suurusega ettevõtjale väljaspool Põhja-Eesti piirkonda 60%;
- 8.3.7.5. väikese suurusega ettevõtjale Põhja-Eesti piirkonnas (Harjumaa koos Tallinnaga) 60%;
- 8.3.7.6. väikese suurusega ettevõtjale väljaspool Põhja-Eesti piirkonda 70%;
- 8.3.7.7. põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks: VKEle kogu Eestis 50%, suurettevõtjale, kelle töötajate arv jääb alla 750 ja/või käive alla 200 miljoni euro - 25%.
- 8.4. Programmi sihtgrupiks on 400-450 peamiselt väikese- ja keskmise suurusega ekspordivat Eesti ettevõtjat, kes genereerivad aastas ligi 13 mld krooni ekspordi. Väike- ja keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi VKE) on väike- ja keskmise suurusega ettevõtja üldise grupierandi määruse I lisa mõistes;
- 8.5. Programm on suunatud ettevõtjatele:
- 8.5.1. kes on vähemalt 3 aastat tegutsenud ettevõtjana, ettevõtjate grupp või äriprojekt ja;

- 8.5.2. kelle ekspordikäive viimasel majandusaastal on vähemalt 8 mln krooni ja mitte vähem kui 20% ettevõtte kogukäibest.
- 8.6. Programm on suunatud järgmiste tegevusvaldkondade ettevõtjatele:
- 8.6.1. töötlev tööstus (EMTAK 2008, jagu C, v.a jagu C, alajagu 102);
  - 8.6.2. ehitus (EMTAK 2008, jagu F);
  - 8.6.3. hulgi- ja jaekaubandus (EMTAK 2008, jagu G);
  - 8.6.4. veondus ja laondus (EMTAK 2008, jagu H);
  - 8.6.5. majutus- ja toitlustus (EMTAK 2008, jagu I);
  - 8.6.6. info ja side (EMTAK 2008, jagu J);
  - 8.6.7. finants- ja kindlustustegevus (EMTAK 2008, jagu K, v.a jagu K, alajagu 65).
- 8.7. Programmi raames ei anta abi ekspordiga seotud tegevusele, täpsemalt abi, mis on otseselt seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega.
- 8.8. Abi ekvivalendi määramisel lähtutakse Komisjoni teatisest viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.), kus on sätestatud viitemäärade kindlaksmääramise meetod, mis põhineb ühe aasta pankadevahelisel laenuintressil (*inter-bank offered rate* — IBOR), millele lisandub sõltuvalt ettevõtja krediitdivõimest ja tagatise suurusest 60–1 000 baaspunktini ulatuv marginaal. Abi suuruseks nimetatud metoodika alusel arvatud intressimäär ja tegelikult rakendatud intressimäär vahest tulenevalt ettevõtja poolt vähem makstud laenuintressi diskonteeritud nüüdisväärtus laenu andmise hetkel.
- 8.9. Ettevõtja peab toetuse taotlemisel esitama vähese tähtsusega abi teatise vastavalt rahandusministri 22. aprilli 2004. a määruse nr 80 «Vähese tähtsusega abi teatise esitamise kord ja vorm» lisas toodud vormile.
- 8.10. Iga ettevõtja puhul hinnatakse tegevuse jätkusuutlikkust ja taotletava laenu teenindamise võimet. Laenu ei menetleta, kui laenu eraldamise hetkel ei vasta ettevõtja omakapital seaduses ettenähtud nõuetele.
- 8.11. Laenutaotluse menetlemisel võetakse arvesse kõiki laenu teenindamise võime hindamisel tavapäraselt kasutatavaid asjaolusid (omakapitali vastavus seaduses ettenähtud nõuetele; senine maksepraktika, sh maksuvõlad; likviidsuskordaja; laenu kattekordaja; omakapitali osakaal bilansis; käibe trend ja äriplaani elluviimise mõju rahavoogudele) ning ebasobivad taotlused lükatakse tagasi.
- 8.12. Taotluse rahuldamise otsuses sätestab laenuandja asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse nr 1998/2006, ühisturuga kokkusobiv piiratud summas antav abi teatise "Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks" või investeringuteks ettenähtud regionaali üldise grupierandi määruse mõistes.
- 8.13. Juhul kui taotleja on varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema tehtud tähtaegselt ja nõutud summas.

9. Programmi eelarve

9.1. Programmi rahastamine toimub Euroopa Liidu struktuurfondide vahenditest ning Eesti riigi poolsest täiendavast kaasfinantseerimisest.

9.2. Programmi eelarve rahastamisallikate lõikes (Eesti kroon)

	Euroopa Ühenduse osalus (a)	Eesti riigi osalus (b)	KOKKU (c)=(a)+(b)
Programm kokku	1 200 000 000	800 000 000	2 000 000 000

9.3. Programmi eelarve aastate lõikes lepatakse kokku rakendusametuse ja programmi elluviija vahel sõlmitavas riigieelarvelise eraldise lepingus.

9.4. Programmi rakendamisel investeringutest teenitavad intressid ja tagastatud laenusummad suunatakse tagasi programmi fondi.

10. Indikaatorid

10.1. Programm täidab "Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava" prioriteetse suuna "Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime" eesmärgi "Eesti ettevõtetel on ligipääs tootlikkusele suunatud investeringuteks vajalikule kapitalile".

10.2. Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste väljundindikaatorite abil:

- 1) pikaajalist projektipõhist laenuressurssi kasutanud ettevõtjate arv – sihttase: 30 ettevõtjat;
- 2) ettevõtjatele väljastatud pikaajalise projektipõhise laenuressursi maht – sihttase: 400 mln Eesti krooni;
- 3) edupõhist allutatud laenu kasutanud ettevõtjate arv – sihttase: 66 ettevõtjat;
- 4) ettevõtjatele väljastatud edupõhise allutatud laenu maht – sihttase: 400 mln Eesti krooni;
- 5) pankade finantseerimise kaudu laenu saanud ettevõtjate arv – sihttase: 200 ettevõtjat;
- 6) krediidiini kaudu ettevõtjale väljastatud ressursi maht – sihttase: 1 200 mln Eesti krooni

10.3. Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste tulemusindikaatorite abil:

- 1) lisandväärtus töötaja kohta toetatud ettevõtjates;
- 2) käibe kasv toetatud ettevõtjates;
- 3) kaasatud erasektori investeringud uutesse masinatesse ja seadmetesse;
- 4) ekspordikäibe kasv toetatud ettevõtjates.

11. Rakendusametuse, rakendusüksuse ja programmi elluviija

11.1. Programmi rakendusametuseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium.

11.2. Programmi rakendusüksuse ülesandeid täidab KredEx.

11.3. Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendava tugiprogrammiga seotud tegevusi viib ellu KredEx (edaspidi programmi elluviija).

- 11.4. KredEx on asutatud Vabariigi Valitsuse 29.06.2000 a. korraldusega nr. 555-k., eesmärgiga parandada VKEde rahastamisvõimalusi, maandada ekspordiga seotud krediidiriske ning seeläbi aidata kaasa Eesti ettevõtjate konkurentsivõime tõstmisele.
- 11.5. KredEx valiti käesoleva programmi elluvijaks, kuna tema tegevused kattuvad programmi eesmärkidega. KredEx on pikaajalise tegevuskogemusega ning usaldusväärne koostööpartner paljudele finantsasutustele ja ettevõtjatele. KredExi tegevuse aluseks on 14.07.2000 kinnitatud sihtasutuse põhikiri. Oma tegevuses juhindub KredEx ettevõtluse toetamise ja laenu riikliku tagamise seadusest ja selle alusel antud õigusaktides sätestatust.
- 11.6. Programmi elluvijaja rakendusüksuse ülesannete täitmine on KredExis lahutatud struktuuriüksuste tasandil. Programmi elluviimine toimub vastavalt KredExi sisekorras sätestatule. Kohustuste lahususe tagamiseks vajalikud tegevused on määratletud KredExi juhtimis- ja kontrollsüsteemi kirjelduses.

12. Programmi rakendamise alused

- 12.1. Programmi rakendamine toimub rakendusasutuse ja programmi elluvijaja vahel programmi elluvijaja ülesannete täitmiseks sõlmitud halduslepingu (edaspidi *haldusleping*) alusel.
- 12.2. Programmi raames punktis 4.1.3 toodud tegevuste elluviimiseks toimub pankade valimiseks hange, mille läbiviimisel lähtutakse riigihangete seaduse üldsätetest, eelkõige §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetest.
- 12.3. Programmi raames punktis 4.1.1 toodud tegevuste elluviimiseks tehakse koostööd kõigi Eestis tegutsevate pankadega, milliste riskireiting on KredExi nõukogu poolt tunnustatud vastuvõetavaks.

13. Programmi elluvijaja õigused ja kohustused

- 13.1. Programmi elluvijaja on kohustatud programmi korrektselt ellu viima ning kasutama saadud toetust sihtotstarbeliselt. Kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa programmi eesmärkide saavutamisele, olema programmi tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud.
- 13.2. Programmi elluvijaja on kohustatud toetuse andmise ja kasutamisega seotud dokumente säilitatakse vähemalt 2025. aasta 31. detsembrini.
- 13.3. Programmi elluvijaja sätestab pankadega sõlmitavates lepingutes õiguse teostada kontrolli toetuse kasutamise õiguspärasuse üle ning kohustuse säilitada programmi alusel väljastatud laenu dokumente kuni aastani 2025 ning sätestada sama kohustuse ka laenu saavatele ettevõtetele.
- 13.4. Programmi elluvijaja on kohustatud maksma toetuse tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks. Tagastatava summa jäägilt arvestatakse intresse ja viiviseid vastavalt „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse” §-le 28.

13.5. Programmi elluviija kohustused on sätestatud struktuuritoetuse seaduse §-s 22 ja programmi elluvijaga sõlmitavas halduslepingus.

13.6. Programmi elluviija lähtub oma tegevuses „Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seadusest“, „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ (edaspidi STS) ja selle alusel antud õigusaktides sätestatust.

14. Toetuse väljamaksete tegemise tingimused ja kord

14.1. Toetuse väljamaksed tehakse programmi elluvijale vastavalt STS § 23 lõike 4 ning määruse „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse väljamaksmise tingimused ja kord“ § 8 alusel kehtestatud toetuse väljamaksmise korrale. Toetusraha kantakse üksnes riigikassas asuvale sihtasutusele kuuluval kontole.

14.2. Väljamakse teostamise aluseks on käesolev programm. Väljamaksete graafik on eraldiselepingu lisaks. Väljamaksetaotluse (edaspidi VMT) ja selle aluseks olevad dokumendid esitab programmi elluviija rakendusüksusele. Nõuded VMT-le ja selle aluseks olevatele dokumentidele on sätestatud KredEx sisekordades.

14.3. VMT ja aruannete kontrollimine ja menetlemine toimub rakendusüksuses vastavalt rakendusüksuse sisekorrale.

15. Toetuse kasutamise seotud aruannete esitamise tähtajad ja kord

15.1. Programmi aruandeperioodiks on poolaasta. Programmi elluviija esitab rakendusasutusele info indikaatorite sihtmäärade saavutamise kohta ja hinnangu tulemuste saavutamise kohta lisan I toodud vormil 15. augustiks ja 1.märtsiks.

15.2. Programmi rakendamise seotud lõpparuanne esitatakse rakendusasutusele 3 kuu jooksul programmi lõppedes. Programmi lõpparuande vorm kooskõlastatakse rakendusüksuse ja rakendusasutusega.

16. Abikõlblikkuse perioodi algus ja lõpp

16.1. Programmi abikõlblikkuse periood algab käesoleva käskkirja jõustumisel.

16.2. Programmi raames tehtavad tegevused on abikõlblikud kuni 2015. aasta 31. augustini.

17. Programmi tegevuste lõpetamise ja programmi muutmise tingimused ning kord

17.1. Programmi tegevuste lõppedes kasutatakse käesoleva programmi raames tagastatava või tagatise maksmisest järelejäänud rahalisi vahendeid samadel eesmärkidel kui käesolevas programmis sätestatud.

17.2. Rakendusasutusel on õigus muuta programmi tingimusi ja korda programmi elluviija taotluse alusel või enda algatusel vastavalt vajadusele. Programmi muutmiseks vormistatakse ministri käskkirja muudatus ning tehakse vajadusel vastav muudatus programmi elluvijaga sõlmitud halduslepingus.

**Ettevõtjate laenukapitali kättesaadavuse parandamise täiendava tugiprogrammi
indikaatorite kohta aruandmise ja tegevusele hinnangu andmise vorm**

		Toetusperiood
Väljundindikaatorid		
1. pikaajalist projektipõhist laenuressurssi kasutanud ettevõtjate arv	sihttase: 30 ettevõtjat;	
2. ettevõtjatele väljastatud pikaajalise projektipõhise laenuressursi maht	sihttase: 400 mln Eesti krooni	
3. edupõhist allutatud laenu kasutanud ettevõtjate arv	sihttase: 66 ettevõtjat	
4. ettevõtjatele väljastatud edupõhise allutatud laenu maht	sihttase: 400 mln Eesti krooni	
5. pankade finantseerimise kaudu laenu saanud ettevõtjate arv	sihttase: 200 ettevõtjat	
6. pankadele väljastatud ressursi maht	sihttase: 1 200 mln Eesti krooni	
Tulemusindikaatorid		
1. lisandväärtus töötaja kohta toetatud ettevõtjates		
2. käibe kasv toetatud ettevõtjates		
3. kaasatud erasektori investeeringud uutesse masinatesse ja seadmetesse		
4. ekspordikäibe kasv toetatud ettevõtjates		

Tekstiline hinnang programmi tegevuse tulemuslikkusele: